

CDT

Centar za digitalnu
transformaciju

Centar za Digitalnu Transformaciju

Pregled rezultata i uspešnih priča

Filip Mrdak

Zašto:

- **60%** ispitanih MSP-a (od 360 ukupno) nije znalo ništa o digitalnoj transformaciji
- **45%** nije znalo gde da zatraži savetodavnu pomoć
- **20%** implementiralo neadekvatne ili pogrešne solucije
- **80%** smatra da je proces digitalne transformacije skup

Šta:

- CDT izabran kroz Javni poziv Ministarstva privrede za sprovođenje digitalne transformacije u MSP-sektoru
- Realizacija Posebnog **CILJ-a 1, "Unapređena digitalizacija poslovnih modela industrijske proizvodnje"** u okviru "Strategije industrijske politike Republike Srbije od 2021. do 2030."

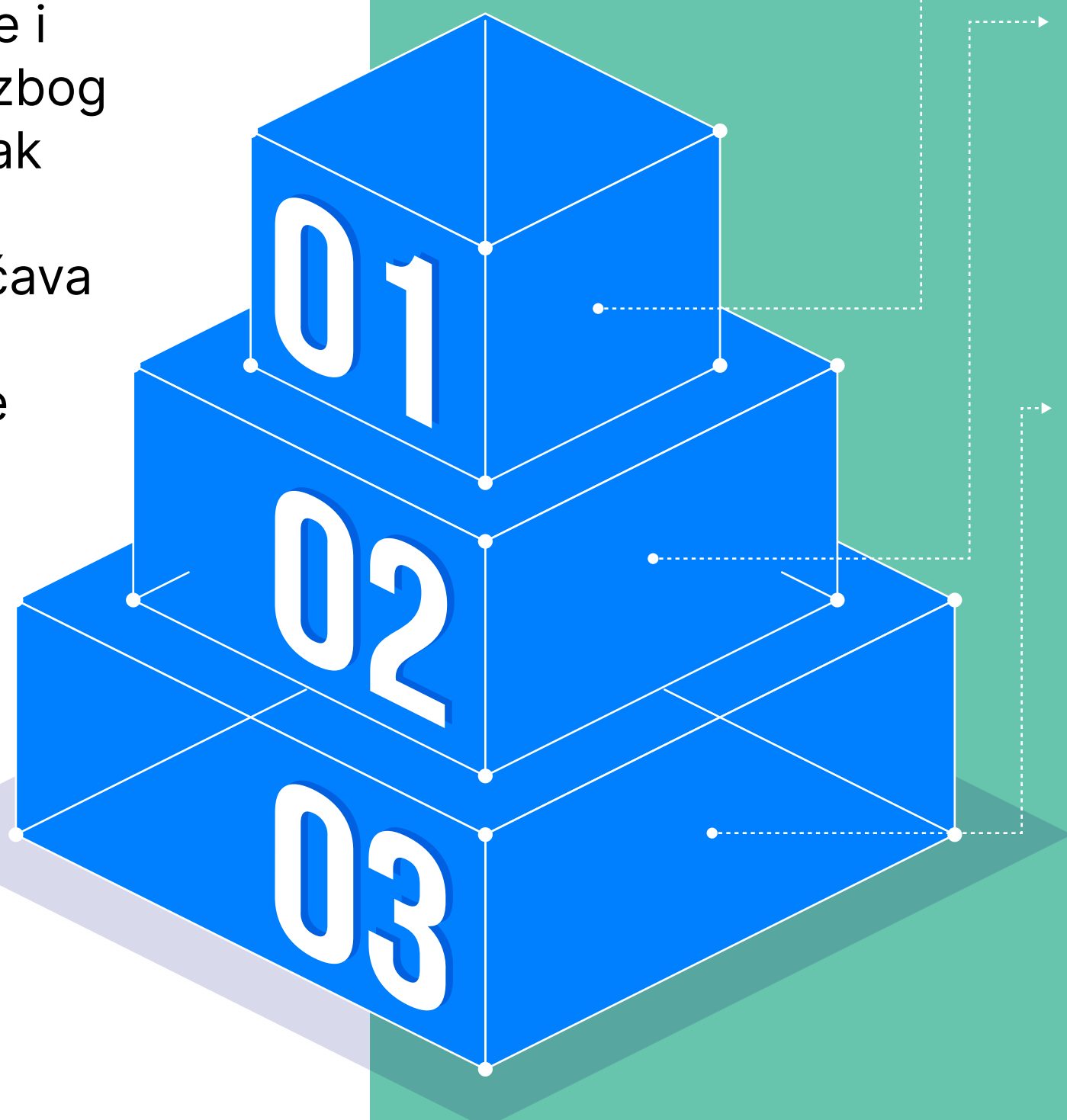
Kako:

- **68** sertifikovanih konsultanata, uključujući **5** za AI konsalting
- Subvencije: do **6.000€** za tradicionalne tehnologije, do **12.000€** za veštačku inteligenciju
- Digitalna akademija: obrazovanje i informisanje
- Baza znanja za konsultante

MSP

se suočavaju sa jedinstvenim izazovima u implementaciji digitalne transformacije i veštačke inteligencije zbog ograničenih resursa. Jak temelj digitalne transformacije omogućava uspešnu integraciju AI rešenja i iskorišćavanje njihovih prednosti.

Uspešna implementacija veštačke inteligencije zahteva digitalno transformisana preduzeća, a digitalna transformacija zavisi od optimizovanih tradicionalnih poslovnih procesa.

Implementacija veštačke inteligencije (AI):

- Napredna analitika i mašinsko učenje
- Automatizacija složenih zadataka
- Poboljšano korisničko iskustvo kroz personalizaciju
- Kontinuirana inovacija i prilagodljivi poslovni modeli

Opšta digitalizacija procesa:

- Prelazak sa ručnih na digitalne procese
- Integracija tehnologije u različite poslovne funkcije
- Poboljšana saradnja i odlučivanje zasnovano na podacima
- Povećanje efikasnosti i smanjenje troškova

Tradicionalni poslovni procesi MSP:

- Ručne i papirne operacije
- Ograničena upotreba tehnologije
- Odvojena odeljenja i neefikasna komunikacija
- Reaktivno donošenje odluka

01 Veštačka inteligencija:

- Krajnji cilj digitalne transformacije
- Maksimalna iskoristivost prednosti AI tehnologija

02 Digitalna transformacija:

- Srednji korak ka veštačkoj inteligenciji
- Integracija tehnologije u poslovanje

03 Tradicionalni poslovni procesi:

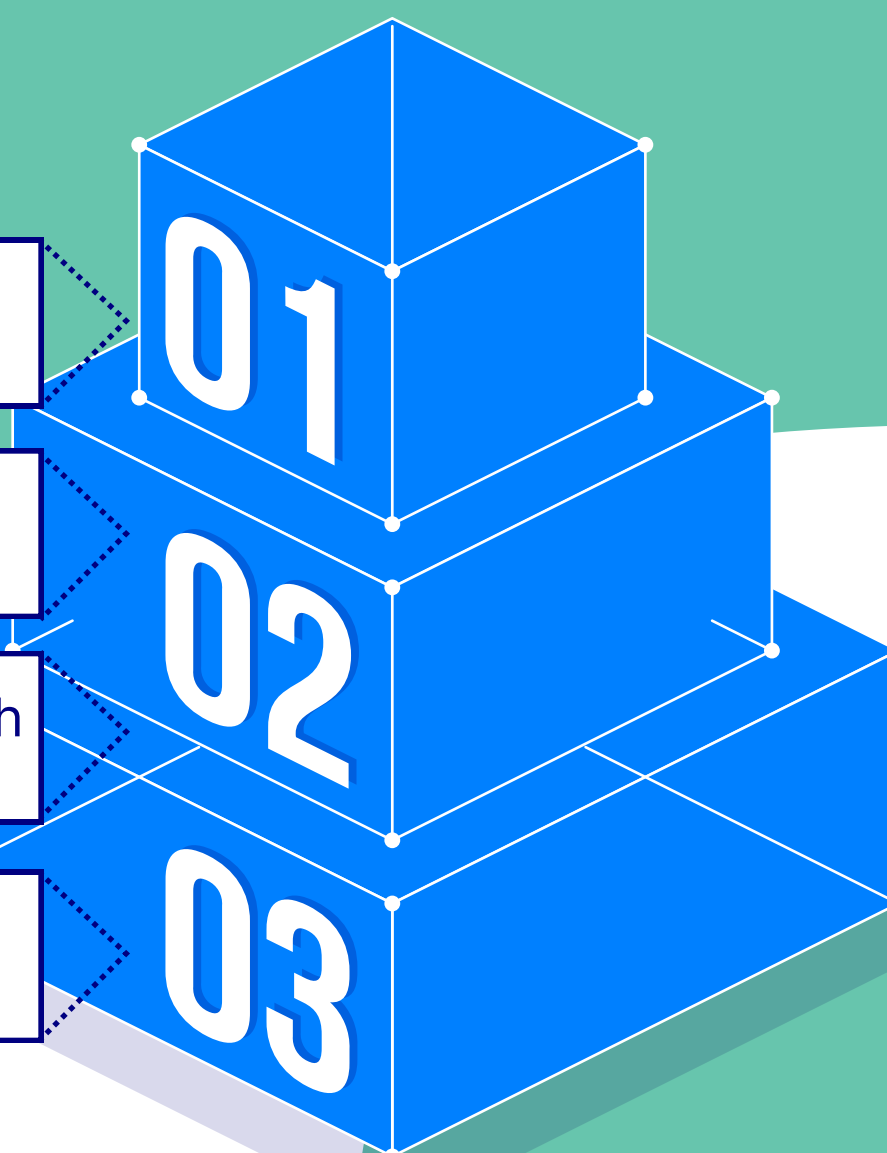
- Osnova za digitalnu transformaciju
- Racionalizacija i efikasnost

25 implementiranih AI rešenja

100+ prijava za AI program CDT-a

500+ implementiranih tehnoloških rešenja

2.500+ prijava za CDT programe

Ulaz:

- 68 sertifikovanih konsultanata za digitalnu transformaciju (ISO 17024)
- 6 CDT sertifikovanih trenera
- Partnerstva sa PKS, GIZ, RAS, i Ministarstvom privrede

Aktivnosti:

- Sprovođenje CDT programa za digitalnu transformaciju i veštačku inteligenciju
- Obrazovanje i informisanje kroz Digitalnu akademiju, radionice i konferencije
- Pružanje subvencija za implementaciju tehnoloških rešenja

Izlaz:

500+

implementiranih
tehnoloških
rešenja

25

implementiranih
AI rešenja

23

obuhvaćene
industrije

92

različita grada
/mesta pokrivena
u Srbiji

Pokrivenost svih veličina preduzeća
(5-250 zaposlenih)

CDT učesnici su **povećali dobit** kao i **broj zaposlenih**

		2017	2020	Promena
DOBIT U '000 RSD	CDT polaznici*	234.180	319.812	37%
	CDT polaznici	2.963	3.647	23%
BROJ ZAPOSLENIH	MSP	828.598	826.397	0%

*Prvih 100 kompanija, prosle program 2018.

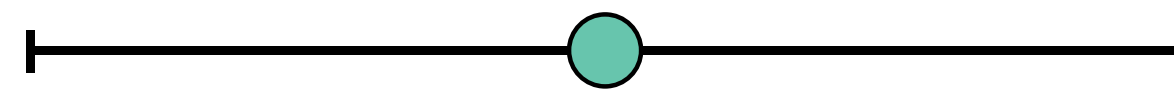
Rezultati:

- Unapređenje poslovanja MSP-a kroz digitalnu transformaciju i veštačku inteligenciju
- Povećanje konkurentske prednosti i produktivnosti MSP-a
- Širenje znanja i veština vezanih za digitalnu transformaciju i veštačku inteligenciju u Srbiji
- Jačanje partnerstava između MSP-a, institucija i dobavljača IT usluga

SARADNJA **sa agilnim** **kompanijama:**

- Brzo reagovanje na promene na tržištu
- Podrška inovativnim startapima i kompanijama

CDT HUB **kreativan i** **otvoren prostor** **za povezivanje:**

- Spajanje kompanija sa definisanim potrebama i pružaoca inovativnih rešenja
- Razvoj digitalnih rešenja ciljane primene i šire komercijalne upotrebe
- Stvaranje inovativnog ekosistema za razvoj privrede u svim sektorima

CDT **konsultanti kao** **ključni** **posrednici:**

- Prepoznavanje i analiza potreba kompanija
- Efikasan prenos zahteva praćen adekvatnim akcionim planom razvoja
- Podrška u pronalaženju optimalnih rešenja

CDT
Centar za digitalnu transformaciju

Agent Plus DOO

Transportno-logistička kompanija
120 zaposlenih, promet RSD 5.466 miliona

*Program digitalne transformacije
2021+Program za AI 2022*

Kontekst:

Agent Plus je učestvovao u CDT programima, fokusiranim na digitalnu transformaciju i prediktivnu analizu troškova (2021), implementirajući AI softversko rešenje za obračun angažovanja posada (2022).

Izazov:

Problemi u evidenciji i obračunu angažovanja posada na plovilima, usled specifičnosti delatnosti i međunarodnih posada.

AI rešenja u softveru:

1. Softver za izračunavanje vremena i cene angažovanja članova posade.
2. Strategija AI za prediktivnu analizu troškova, koristeći interni i eksterni podaci.

Benefiti:

1. Povećana efikasnost i tačnost obračuna.
2. Bolja kontrola troškova kroz prediktivnu analizu.
3. Unapređenje poslovnih procesa i primena u prekookeanskom transportu.
4. Proširenje tržišta i inostrani plasman.
5. Povećana vidljivost kompanije u AI poslovanju.

Perfom DOO

Proizvodnja i prodaja perforiranih limova
180 zaposlenih, RSD 500+ miliona promet

*Program digitalne transformacije 2019
+ Program AI 2022*

Kontekst:

Porodična kompanija Perfom se prijavio za program digitalne transformacije MMSP2022 i kroz konsultacije prilikom metodološkog mapiranja unutrašnjih procesa identifikovao izazov u podešavanju alata za obradu metala.

Izazov:

Optimizacija procesa, unapređenje poslovanja, i ušteda vremena kroz digitalnu transformaciju i primenu veštačke inteligencije - kompanija radi preko 2500 projekata godišnje.

AI rešenja u softveru:

1. Autodesk Vault - upravljanje tehničkom dokumentacijom i pretraga istorijskih projekata.
2. Autodesk 360 - analiza i napredno izveštavanje na osnovu postojeće baze crteža.

Benefiti:

1. Ušteda vremena - automatsko podešavanje alata za obradu metala.
2. Povećanje efikasnosti - brzo i precizno pretraga urađenih projekata.
3. Unapređenje poslovnih procesa - integracija digitalnih tehnologija i Industrija 4.0.
4. Smanjenje troškova - optimizacija resursa i eliminisanje polu-automatskih segmenata.

HSS DOO

Softverska kompanija usmerena na
turistički sektor

12 zaposlenih, RSD 40+ milona promet

*Program digitalne transformacije
2021+Program za AI 2022*

Kontekst:

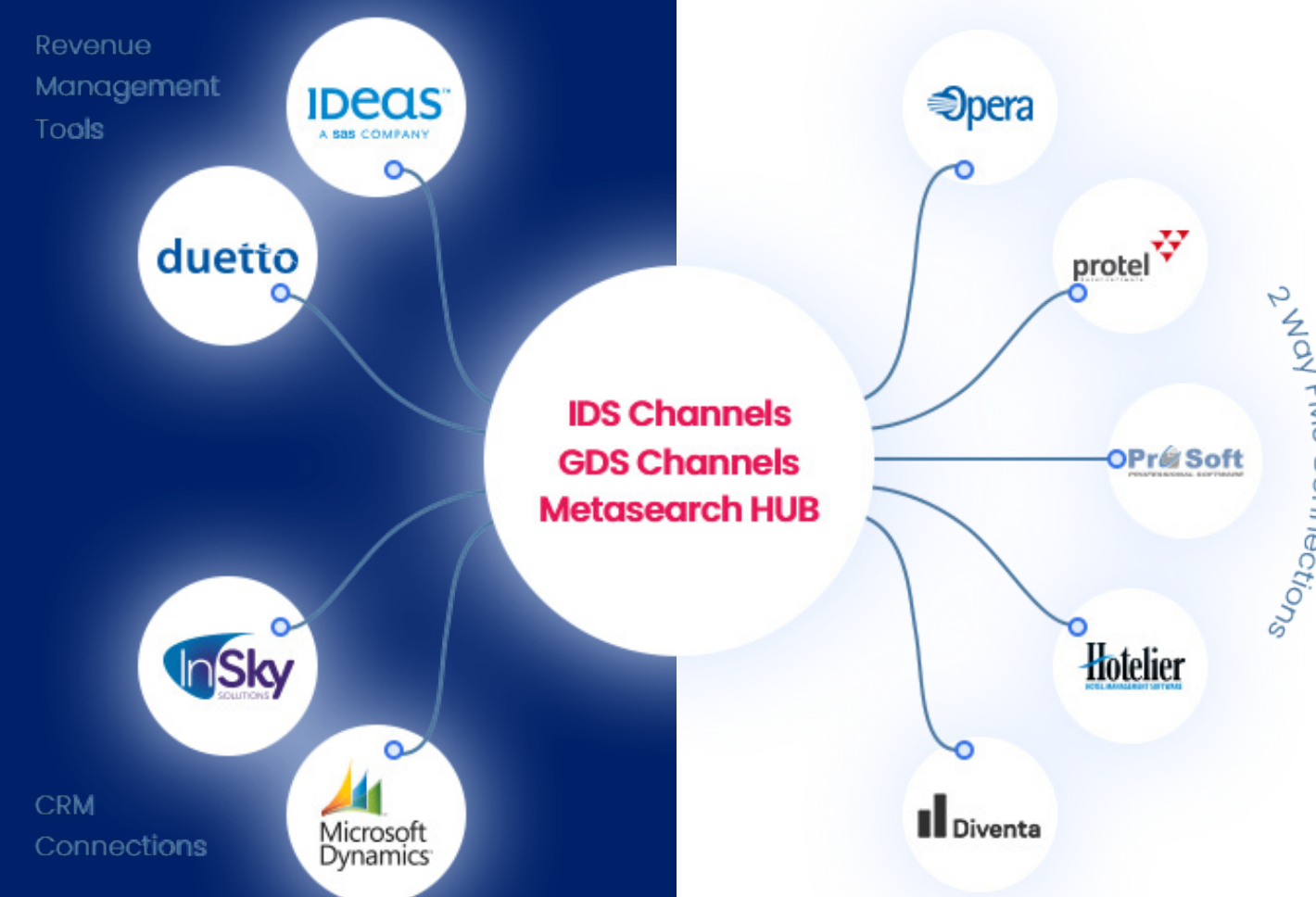
- Program SPEED 2 za smanjenje uticaja Covid-19 na poslovanje
- Program 2021 za razvoj softvera za hotele i turističke agencije
- Digitalna transformacija sopstvenih procesa

Izazov:

Porast online travel agencija (OTA) i nepredvidljivost ponašanja putnika nakon Covid-19.

AI rešenja u softveru:

1. Rad sa dinamičkim cenama:
 - Provera i poređenje cena u realnom vremenu
 - Predlaganje optimalnih cena za konkurentnost
2. Predviđanje potražnje i maksimalni plasman kapaciteta:
 - Procena tražnje na osnovu istorijskih i drugih dostupnih podataka
 - Postizanje maksimalne zauzetosti kapaciteta

Benefiti:

Za klijente (hoteli)

- Praćenje konkurencije u realnom vremenu
- Podešavanje cena u realnom vremenu
- Maksimalna okupiranost kapaciteta

Za HSS

- Skalabilno rešenje koje može da se proširi na trenutne i buduće klijente

PS Fashion DOO

Tekstilna industrija

302 zaposlenih, RSD 1.674 miliona promet
12 zaposlenih, RSD 40+ milona promet

Program digitalne transformacije
2019+Program za AI 2021

Kontekst:

Potreba za efikasnim i održivim energetskeim rešenjima u kompanijama.

Izazov:

Upravljanje potrošnjom energije i smanjenje emisije štetnih gasova uz AI tehnologiju.

AI rešenja u softveru:

1. Prediktivno održavanje - manja potrošnja energije kroz optimizaciju.
2. Optimizacija HVAC sistema - automatsko podešavanje parametara.
3. Upravljanje potrošnjom energije - preporuka energetskeih ušteda.
4. Automatizacija zgrada - energetskei efikasno upravljanje objektima.

Benefiti:

1. Smanjenje troškova energije - optimizacija potrošnje.
2. Očuvanje životne sredine - smanjenje emisije štetnih gasova.
3. Povećanje efikasnosti - brže i preciznije odlučivanje.
4. Dugoročna ušteda - konkurentske prednosti za kompanije.

CDT

Centar za digitalnu transformaciju

Filip Mrdak

cdt@pks.rs

+ 381 11 4149465

+ 381 11 4149420

Kneza Miloša 12, VI Sprat, Beograd

**PRIVREDNA
KOMORA
SRBIJE**

Sprovedeno od strane:

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH